

ki je najstarejši tega reda. Tu je prebival njega dni sv. Dominik, in še se kaže soba, v kateri je prebival. Tudi raste na vrtu še limonino drevo, katerega je ta svetnik zasadil. V drugi sobi tega samostana bival je nekdanji tudi papež Pij V., ki je prištet svetnikom.

Kmalu naprej stoji sloveča cerkev sv. Aleša. Tudi njej so prizidana obširna poslopja. So bila li ona tudi kdaj morda samostan, pozabil sem vprašati; gospod P. Benedičič povedal nam je, da so ona vstav za bivanje in odgojo slepih, ter je še pomilovaje dostavil: „škoda, da nismo poprej dospeli lè-sem; kajti vsako prvo nedeljo v mesecu (in to je bila ravno ta dan) se popoldan v neki dvorani producirajo v javnem koncertu oni slepi, ki se učijo godbe.“ Prvi naš pot peljal nas je v cerkev, ki je zelo velika in zelo lepa. Po „konfesionu“ (to je, po glavnem altari, pri katerem je gosp. duhoven maševaje proti ljudstvu obrnjen), soditi, katerega ima tudi ta cerkev, prišteva se ona med bazilike. Žive duše ni bilo v njej, kar nam je nekako vžalilo duha. Votlo so odmevali naši koraki po obširnih prostorih. Cerkev je pozidana na kraji, kjer je stalo nekdanje sloveče domovje sv. Aleša. Kakor popisuje „Življenje svetnikov“ za 17. dan julija, bil je on edini sin zelo bogatih in imenitnih starišev. Po njihovi volji poročil se je bil z enako imenitno in premožno nevesto Sabino; toda uže prvo noč po poroki poslovil se je od nje, skrivaj zapustil dom, razdal med uboge ves denar, kar ga je bil vzel sabo, ter 17 let hodil kot reven siromak po daljnem svetu. Čez ta čas povrnil se je na očetov dom, kjer ga pa niso več spoznali. Držaje ga za revnega berača, odkazali so mu na njegovo prošnjo borni prostor pod nekimi stopnicami, kjer je ležal na slami v tesnem lesenem zaboji. Preživel je domá v največem zatajevanji zopet 17 let; še le po smrti je bilo starišem in nevesti po čudovitem potu naznanjeno, da ta revni berač ni nihče drug, kot njih zgubljeni in tako britko objokovani sin ter ženin Aleš. Poleg glavnih cerkvenih vrat v zadnji kapeli pri levi roki nahaja se altar, nad njim pak so pravilno vravnane na dveh kamnitih podslombah one prave lesene stopnice, pod katerimi je ležal nekdanji ta sloveči svetnik. Kamniti kip pod stopnicami kaže njegovo podobo. Ne daleč od altara nahaja se s kamnitim oklepom obdani vodnjak, kamor si je hodil svetnik zajemat vodo. Omenjeni oklep je za krajem na več mestih obdrgnjen od verige (ali vrvi), na katero je bila privezana posoda, s katero se je voda zajemala. Voda se nahaja v vodnjaku še vedno, naredba za zajemanje pa je odstranjena. Z veliko pozornostjo ogledovali in občudovali smo vse to, ter privoščili cerkvi, da bi stala na drugem kraji, kjer bi ljudstvo bolj ceniti vedelo njeno lepoto in znamenitost, kot se godi na njenem sedanjem mestu.

Ko smo zapustivši cerkev prišli zopet nazaj ven v obširno vstavsko poslopje, srečalo nas je več slepih dečkov, ki so se sprehajali po prostornih hodiščih. Bili so prav snažno, vsi enako (uniformirano) opravljeni in raz obličja bralo se jim je zdravje in nekaka zadovoljnost ter dušni mir. Zvedeli smo pa tudi na svoje veselje, da muzikalna produkcija še ni skončana, toraj smo se urnih korakov podali v nam naznanjeno dvorano. Bil je ravno odpočitek (prenehljaj); radovednega in med tem nekaj vsaj na videz zelo odličnega občinstva bilo je mnogo navzočega, ki je v gostih, vendar ne preglasnih razgovorih čakalo izpeljave zadnje točke. Na dano znamenje je hipoma vse omolknilo, godba slepih revčkov završi v zmešanem zboru raznovrstnih strunskih in pihalnih orodij (nemec izrazi se „Streich- und Blasinstrumente“), in sicer tako izvrstno, da naj bo na čast teh slepcev, v nečast pa laški vojaščini povedano: prekosi-la je ona vsaj za moja ušesa vse italijansko-vojaške

godbe, kar sem jih jaz slišati priliko imel v Rimu. In to poslednje zgodilo se je večkrat.

Ko smo se povrnili iz aventinskega griča, približevala se je uže noč, toraj smo se z gosp. P. Benedičičem poslovili, zahvalovaje se mu za obilne znamenitosti, okrog katerih nas je vodil ta nepozabljivi popoldan. On se je napotil proti svojemu samostanu; mi pa smo se podali na bližnjo postajo „omnibusov“, ki so nas odpeljali proti našemu prenočišču. S tem je bil skončan peti dan našega bivanja v Večnem mestu.

(Dalje prihodnjič.)

Slovstvo.

* „*Werndl-ova puška*. Kratko i lehkoumevno poučilo v orožji po vprašanjih i odgovorih za peštvo i lovsko četo cesarskega i kraljevskega vojstva. — Slovenisch-deutsch. Bearbeitet und verlegt von Comel Edlen v. Sočeburan, k. k. Hauptmann“ imenuje se ravno nam došla, 58 strani obsegajoča knjižica zaslužnega našega vojaškega pisatelja pl. Comel-a.

Iz naznanila na zavitku knjižice razvidimo, da je to uže 9. vojaška knjižica iz peresa imenovanega pisatelja, deseta pa: „Poučilo o streljanji“, 11.: „Ustrojba vojstva“ in 12.: „Vežbovnik“ pripravljene so za tisk.

Mnogovrstne novice.

* *Poštne hranilnice* šteje so konec meseca februarja vložnikov 408.246, kateri so vložili skupaj 1 milijon in 584.388 gold., vrnilo se je pa vlog 85.483 gld.

Za vloženi denar nakupilo se je:

Papirne enotne rente	1.584.750 gold.
„ avstrijske rente	181.600 „
zlate „ „	3.000 „
sreberne enotne „	9.150 „
sreček od leta 1860 „	2.300 „

Razun tega je za vložnike kupljenih in spravljanih:

Papirne avstrijske rente	6.800 gold.
„ „ „	400 „
„ enotne „	14.550 „
sreberne „ „	8.400 „
sreček od leta 1860 „	1.500 „

Vloge od meseca februarja presegajo one od meseca januarja, prav posebno še število vložnikov. Poprek spada na vsacega vložnika svota 8 gold.

Naši dopisi.

Prem 28. marca. (*Raznoterosti.*) Danes popoldne zbral se je bil odbor tukajšnje občine v polnem številu k izredni in posebni seji, pri kateri je preblagorodnega gospoda Andreja Winklerja, c. k. deželnega predsednika kranjskega, in pa blagorodnega gospoda Antona Globočnika, c. kr. okrajnega glavarja v Postojni, enoglasno v znamenje posebnega spoštovanja in prave hvaležnosti za njuno možato in nepristransko postopanje v prid in korist deželi in narodu častnima občincema tukajšnje občine izvolil. Bog daj, da bi ta dva preblaga gospoda še brezbrojna leta v trdnem zdravju in krepka na duhu vsak na svojem imenitnem mestu in v prevažnem poklicu svojem delovala za vsestranski in vspešni napredek svojih osiromašenih podanikov, ter da bi slednjič sama doživela tisočkratni prekristni sad in vspeh svojega preblagega prizadevanja! Živela na brezbrojna leta!

Glavni odbor slavne c. k. kmetijske družbe kranjske izvolil bil je na prošnjo podpisanega z dné 10. februarja t. l. občinama Janeževo brdo in Čelje vsaki po eno malo zbirko sadjerejskega orodja v skupni vrednosti 15 gold. brezplačno podariti, kar bil je slavnoimenovani le-sem z dopisom dne 12. t. m. naznaniti izvolil. Ti dve zbirki orodja dospeli ste le-sem dne 24. t. m. v najboljšem stanu nepoškodovani, ter bili brez odloga na svoja mesta oddani. Za ta velikodušni in preblagi dar izreka se s tem slavnemu glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v imenu obdarovanih dveh občin preiskrena in najtoplejša zahvala z zagotovilom, da bode s povzdigo prekornostne sadjereje v kratkem obilnega in blagodejnega sadú donašal. Slava!

Mesec marcij se tukaj od svojega prvega začetka do konca svojega prav navihano vede; vedno se vrsti: burja, dež, sneg, mraz, vmes kak lep jasni dan — drug za drugim. Dneva veliki četrtek in petek bila sta tukaj tako mrzla, da med celo zimo enakih bilo ni; ta mesec bil je v resnici pravi zimski mesec. Misliti bilo bi večkrat v tem mesecu, da se nam bliža božični čas, ne pa velika noč, ter da se nahajamo nekje tam gori ob severnem morji, ne pa le nekoliko ur oddaljeni od bližnjega južnega jadranskega morja. A ravno to navihano, hladno, mrzlo in burijno vreme je letos tukaj o pravem času nastopilo. Lansko leto bilo je ob tem času tukaj sadno drevje uže v polni vegetaciji, razvoji in deloma tudi v cvetji, in poznejši mrazovi napravili so izredno veliko škode. Sedaj (letos) pa sadno drevje vseh plemen tukaj ravno tako mirno počiva svojo zimsko periodo, kot je to bilo ob začetku zime same, kar bi pa ne bilo, ko bi se bili topli in prijetni dnevi druge polovice meseca februarja tudi v tem mesecu le nekoliko dni še nadaljevali. Ako Bog dá, da mesec marcij s svojim koncem tudi svoje navihane burke dokonča ter da pozneje stanovitno ugodno in lepo vreme brez daljnih mrazov in slane nastane, da bode moglo sadno drevje pod ugodnimi pogoji se razviti in ocveteti, imamo brez posebnih elementarnih daljnih uim pričakovati precéj dobre sadne letine, kakoršne smo vsi kot duše v vicah večnega izveličanja brez konca in kraja potrebni. — Bog daj!

M. Rant.

Iz Ljubljane. (*Shod volilcev prvega razreda za mestne volitve v Ljubljani*) bil je preteklo nedeljo v čitalnični dvorani in za kandidate tega razreda bili so sprejeti gospodje: Fr. Kolman, trgovec, J. Murnik, tajnik kupčijske zbornice, M. Pakič, trgovec, in Fr. Ravnihar, hišnik in deželni blagajnik.

— (*Mestni odbor ljubljanski*) imel je zborovati večeraj in obravnavati več del gospodarske zadeve po poročilih finančnega, stavbenkega in šolskega odseka; ker se pa ni sešlo zadostno število odbornikov, morala se je seja preložiti z istim dnevnim redom na prih. petek.

— (*Lepšanje poslopij v Ljubljani*) za prihod cesarjev se je pričelo uže v deželni hiši in v stanovašičih deželnega glavarja.

— (*Mestne volitve v Idriji*) vrše se za narodnjake jako ugodno, kakor razvidimo iz poročil v Ljubljano došlih. — Prav iz srca nas bo veselilo, ako bode sloveče idrijsko mesto vsaj tudi letos pri prihodu presvitlega cesarja zastopano naravi in pravi volji prebivalstva primerno: slovensko. Čestitamo k srečnemu izidu volitev!

— (*Starinoslovci*) imeli so shod pretekli teden v Celovcu in so se posvetovali pa tudi sklenili, kako postopati, da se zgodovinske starine zanesljivo hranijo in rešijo pokončanja in raznašanja.

— (*Gospod Karol Tekavčič*), oskrbnik posilne delavnice, marljiv uradnik in stanoviten narodnjak, umrl

je dne 29. marca po dolgem bolehanji. Naj v miru počiva!

— (*Gosp. P. pl. Radics*) namerava izdati slovensko in nemško „Spomenico Habsburžanov na Kranjskem“. Gosp. pisatelj vabi na naročbo, ki stane za vsak iztis 1 gold.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Jutri prične se zopet zborovanje državnega zbora. Odseki gosposke zbornice pa so zborovali uže nekaj dni. — Časniki in vsi merodajni krogi zanimajo se zeló za vseh zasledovanja po morilcih Majlatovih. — Na mesto v gosposko zbornico poklicanega Čedika kandidirajo v mestih Korneuburg-Stockerau sami levičarji, nek Fuchs, Roth in Richter. Zopet preteklo nedeljo so imeli delavci velik shod, kjer se je mnogo kričalo in bilo zaradi nemirov dvakrat zaključeno, pa s pritrjenjem vladinega komisarja zopet pričeto. Govoril je med drugimi tudi Peukert, ki je bil v zadnji zatožbi socialistov na Dunaji zatožen, pa za nekrivega spoznan. — Levični časniki nepretrgoma hvalijo in hujskajo mladočehe zoper stare zaradi glasovanja pri šolski postavi. Posebno slavo pojó dr. E. Gregerju, kateri se s tem hoče neumrljivega storiti, da huje kakor najzagrizenejši časniki levičarjev grdi in psuje dr. Riegerja, grofa Clama in druge vodje českega kluba. — Izmed mladočehov, pravijo, da bodeta samo Tilšer in Trojan glasovala zoper nekatere točke šolske postave, levičarji pa so se nadjali, da na tej postavi razbijejo večino zbornice.

Galicija. Iz Lvova. — Za Stanislaj izvoljen je na mesto Kaminski-ja vseučilišni profesor Bilinski, posebno dober izvedenec v gospodarskih zadevah. — Deželno posojilo 3.8 milijonov se bode začelo podpisavati, katero bo nosilo 4½ % obresti, po ceni 90 gold. za 100.

Profesor Bilinski na očitane levičarskih listov razglaša svoj program, katerega je utemeljeval pred svojimi volilci, v katerem pravi:

„Poljaci morajo ljubiti svojo domovino, ne pa da bi se posluževali cene in popularne, pa nepraktične in neškodljive besede o „zopetni obuditvi Poljske“.

Poljaci se morajo zvesto držati vladajoče dinastije in Avstrije, katera njihovo narodnost varuje in jo more po naredbah osode kdaj še bolj osrečiti, morajo tedaj v vojnih in unanjih zadevah brez ozira na barvo vlade one tirjatve podpirati, katere vstrežajo koristim dinastije in mogočnosti države.

Poljaci morajo skušati doseči postavna zagotovila poljskega kot uradnega in učnega jezika in razširjenje deželnega področja, ne da bi sprejeli darilo sumljive vrednosti stališča Hrvaške, katero bi jih od svetovnega odra na Dunaji spodrinilo.

Poljaci ne smejo vsaki vladi nasprotovati, temuč morajo vlade, kakoršna je sedanja, ki je zmerno konservativna in avtonomistična, po moči podpirati, ter se morajo z dejanskim vdeleževanjem pri vladarskih opravilih, katero je za zdrav razvoj vsacega ljudstva neobhodno potrebnó, pokazati svojo zmožnost za vladanje.

Poljaci morajo k gospodarskemu in denarnemu ozdravljenju države in Galicije pripomoči in morajo posebno z marljivim sodelovanjem pri izpeljavi po vladi predložene prevredbe davkov k odstranjenju stalnega pri-manjkljaja pripomoči.“

Pri volitvi državnega poslanca v Lvovu (na mesto Wolskega) razbili so se glasovi in bode ožja volitev med Zacharjevicz-em in Romanovicz-em; za tema dvema imel je tudi mnogo glasov Gryziecki.